

Президія НАН України розглянула

На черговому засіданні Президії НАН України 23 вересня 2015 року члени Президії НАН України та запрошені заслухали й обговорили доповідь академіка-секретаря Відділення економіки НАН України, директора Інституту демографії та соціальних досліджень ім.М.В.Птухи НАН України академіка НАН України Е.М.Лібанової «Відновлення Донбасу: оцінка соціально-економічних втрат і пріоритетні напрями державної політики».

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, заступник Секретаря Ради національної безпеки і оборони України О.В.Литвиненко, заступник міністра соціальної політики України В.В.Іванкевич, перший заступник директора Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України член-кореспондент НАН України О.С.Власюк, директор Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України» академік НАН України В.М.Геєць, заступник міністра освіти і науки України доктор фізико-математичних наук М.В.Стріха.

Президія НАН України відзначила, що доповідь академіка НАН України Е.М.Лібанової та виступи в її обговоренні розкривають всю гостроту проблем, пов'язаних із оцінками соціально-економічних втрат внаслідок подій на Донбасі та визначенням пріоритетних напрямів державної політики щодо його відновлення.

У представленій доповіді відродження Донбасу розглядається як розбудова прийнятної для життя території з урахуванням усіх особливостей і труднощів, обумовлених безпосередньою близькістю зони бойових дій. Цей процес потребує цілеспрямованої і системної роботи владних структур, широкого залучення громадянського суспільства, міжнародних організацій. Необхідно максимально адаптувати і використати відповідний досвід, накопичений в інших країнах.

Доповідь визначає шляхи реалізації завдань, пов'язаних із відновленням та розвитком Донбасу, а також містить низку проектів законодавчих актів щодо реалізації пріоритетних напрямів державної політики його відродження.

Було наголошено, що вагоме місце у науковому супроводженні вирішення цих питань має належати НАН України, фахівці якої здатні запропонувати до впровадження результати своїх розробок у вигляді конкретних проектів з модернізації підприємств традиційних галузей регіону (паливно-енергетичного комплексу, чорної металургії, хімічної промисловості, машинобудування); створення наукових, технологічних та індустріальних парків; ефективного природо-ресурсного користування та вирішення проблем забезпечення регіону водою тощо.

Президія НАН України відзначила, що доповідь «Відновлення Донбасу: оцінка соціально-економічних втрат і пріоритетні напрями державної політики» має бути у стислі строки представлена виконавцями для

використання органам державної влади України та міжнародним організаціям, а також висвітлена перед широкими колами громадськості.

Також важливо у стислі строки налагодити зв'язок та співпрацю Академії з Мінрегіонбудом, Державним агентством з питань відновлення Донбасу, Донецькою та Луганською обласними державними адміністраціями в частині використання розробок установ НАН України при відновленні виробничої та соціальної інфраструктури Донбасу.

Президія НАН України ухвалила відповідний проект постанови.

Далі Президія НАН України та присутні на засіданні заслухали й обговорили інформацію віце-президента НАН України академіка НАН України С.І.Пирожкова про стан та проблеми переміщених із Донбасу наукових установ НАН України.

У виступах академіка НАН України Б.Є.Патона, академіка-секретаря Відділення механіки НАН України, директора Інституту геотехнічної механіки ім.М.С.Полякова НАН України академіка НАН України А.Ф.Булата, академіка-секретаря Відділення хімії НАН України, директора Інституту хімії поверхні ім.О.О.Чуйка академіка НАН України М.Т.Картеля, заступника директора Донецького фізико-технічного Інституту ім.О.О.Галкіна НАН України доктора технічних наук В.О.Білошенка, директора Інституту економіко-правових досліджень НАН України доктора юридичних наук В.А.Устименка, заступника міністра освіти і науки України доктора фізико-математичних наук М.В.Стріхи, директора Головної астрономічної обсерваторії НАН України академіка НАН України Я.С.Яцківа було зауважено, що з дванадцяти установ Донецького регіону своє місцезнаходження змінили одинадцять. Переважна їх більшість розмістилася на площах інститутів Академії і відновила свою роботу.

Президія НАН України наголосила, що однією з найбільш гострих проблем у роботі переміщених установ, насамперед природничого профілю, є втрата спеціалізованого експериментального обладнання та комп'ютерної техніки. Певною мірою ця проблема вирішується завдяки залученню обладнання інститутів, на площах яких вони розміщуються. Але цього вкрай недостатньо, і усі переміщені установи потребують суттєвого поліпшення матеріально-технічного забезпечення.

Обмежені можливості Академії в цьому плані, а також щодо забезпечення службовим житлом – одна із причин суттєвого скорочення чисельності працівників переміщених установ. На підконтрольній українській владі території зараз налічується близько 490 співробітників академічних наукових установ Донецького регіону, або близько 37% від їх чисельності на початок минулого року. Суттєве погіршення соціально-побутових умов цих працівників вимагає надання їм цільової адресної матеріальної підтримки. Необхідно зробити все, щоб ці установи не залишились наодинці зі своїми проблемами.

Було прийнято проект постанови з цього питання.

Потім Президія НАН України та запрошені на засідання заслухали та обговорили доповідь доктора фізико-математичних наук Ю.В.Штанова «Темна матерія у Всесвіті: сучасний стан і проблеми».

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, голова Наукової ради з проблеми «Астрономія» академік НАН України В.М.Шульга, завідувач відділу Астрономічної обсерваторії Київського національного університету імені Тараса Шевченка доктор фізико-математичних наук В.І.Жданов, академік-секретар Відділення фізики і астрономії НАН України академік НАН України В.М.Локтев, перший віцепрезидент НАН України академік НАН України А.Г.Наумовець, голова Північно-східного наукового центру НАН України та МОН України академік НАН України В.П.Семиноженко, академік-секретар Відділення ядерної фізики та енергетики НАН України академік НАН України М.Ф.Шульга.

Президія НАН України відзначила важливість фундаментальних досліджень вчених фізиків і астрофізиків явища «темної матерії», яке вважається однією з найбільших загадок сучасної фізики.

Незважаючи на те, що на Землі існує безліч невирішених, у тому числі наукових проблем, тайни Всесвіту завжди викликали зацікавленість у людства.

Явище «темної матерії» нині широко вивчається у світі. У НАН України дослідження цього явища дістали належну підтримку. Було започатковано дві цільові комплексні програми наукових досліджень структури та складу Всесвіту, прихованої маси і темної енергії Всесвіту, які успішно виконані.

Президія НАН України підкреслила, що ці дослідження проводяться в тісній співпраці Інституту теоретичної фізики ім.М.М.Боголюбова НАН України із зарубіжними колегами, у тому числі з використанням можливостей космічних обсерваторій.

Президія НАН України погодила відповідний проект постанови.

Крім того, Президія НАН України заслухала інформацію про створення Міжвідомчої координаційної ради при Президії НАН України з питань морських досліджень і удосконалення системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації наукових кадрів у галузі морських наук; про відзначення 70-річчя Інституту металофізики ім.Г.В.Курдюмова НАН України; про підготовку та видання колективної праці «25 років незалежності України: поступ, досвід, перспективи»; про підготовку та видання 5-томної енциклопедії «Україна і країни світу»; також було розглянуто низку кадрових і організаційних питань та прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України